

Een mogelijk lessenrooster voor het 1ste jaar S.O.

Gezien opsplitsing van opleidingen met daaraan verbonden een studiekeuze voor de leerlingen, uitgesteld wordt, blijft men werken met sterk heterogene groepen. Om die diversiteit aan competenties tot hun recht te laten komen, kan er best aangesloten worden bij de werkwijze van het basisonderwijs waarin differentiatie binnen de klas en minder uitgesproken vakkensplitsing al bijna een evidentie zijn.

Concreet kan zich dat vertalen in onderstaande lessentabel voor het eerste jaar S.O.:

- moderne levende talen (6 u.): Nederlands, Frans, Engels
- wiskunde (2 u.)
- wereldoriëntatie (4 u.): hierin komen geïntegreerd aspecten van zowel sociale wetenschappen (aardrijkskunde, geschiedenis, gezondheidsopvoeding, psychologie,...) als natuurwetenschappen (biologie, fysica,...) aan bod
- bewegingsopvoeding (4 u.): dit is een verdubbeling van het huidige aantal lestijden dat nu zowel in basis- als in secundair onderwijs aan lichamelijke opvoeding besteed wordt. Toch lijkt het meer en meer noodzakelijk dat er elke volledige schooldag een uurtje bewogen wordt (op woensdagnamiddag kunnen de sportclubs dan aan bod komen) in een samenleving met toenemende gezondheidsproblemen (o.m. obesitas) reeds op jeugdige leeftijd.
- Technologische opvoeding (o.a. ICT) (2 u.)
- Zelfstandig werk (8 u.): tijdens deze niet vakgebonden uren werken de leerlingen volgens een vooropgezette planning alleen of in kleine groepjes onder begeleiding van een klastitularis. Het zelfstandig werk laat toe te differentiëren: het gaat hierbij om het maken van oefeningen en toepassingen, problemen oplossen, opzoekingswerk verrichten (o.m. op internet), teksten schrijven, kleine experimenten opzetten, enz. Deze noodzakelijke persoonlijke verwerking van aangebrachte leerinhouden wordt nu veel te veel buiten de schooltijd gehouden (al dan niet opgelegde huistaken) wat discriminerend is t.a.v. bijv. GOK-leerlingen omdat de professionele begeleiding van dit werk dan ontbreekt. De begeleiding van de leerkracht tijdens deze lestijden zelfstandig werk zal zich toespitsen op het coachen en niet op vakinhoudelijke vragen: hoe moet ik mijn werk organiseren, hoe moet ik bevindingen noteren, hoe kan ik een planning opmaken en afwerken, hoe kom ik tot een goede keuze van opdrachten die ik in mijn planning opneem, enz. Vakinhoudelijke vragen die tijdens het zelfstandig werk niet met de hulp van medeleerlingen of de klastitularis kunnen worden beantwoord, worden meegenomen naar de taal-, wiskunde- of wetenschapslessen.
- Ateliers (6 u.): hierin komen alle aspecten van de muzische en technische vorming aan bod. Klasdoorbrekend kunnen leerlingen kiezen uit een aanbod van ateliers om na enkele weken een ander atelier op te nemen, zodat in een schooljaar het volledige aanbod kan doorlopen worden. Er kunnen ook in één week 3 verschillende ateliers van 2 uur gevolgd worden, dat is eigen aan de schoolorganisatie. Het te doorlopen aanbod aan ateliers moet voldoende veelzijdig zijn om in te spelen op de diversiteit aan competenties van de leerlingen en een latere studiekeuze mee te helpen voorbereiden: musiceren, houtbewerking, koken, ICT, schilderen, theater, fotografie en film, dans, beeldhouwen, elektriciteit, robotica, laboratoriumproeven, tekenen, maquettes maken, naaien, verzorging (EHBO), enz...
- Levensbeschouwing (2 u.): in het officieel onderwijs zou dat eerder een vergelijking van levensbeschouwingen moeten zijn (met de nadruk op de gemeenschappelijke waarden in de verschillende geloofsovertuigingen) en actief filosoferen i.p.v. aparte

lessen in één levensbeschouwelijk vak waar de leerlingen (of hun ouders) moeten voor kiezen.

Hiermee komen we op een totaal van 34 lestijden per week. Dat is twee meer dan in de huidige lestijdentabel van het eerste leerjaar A is opgenomen. Dat lijkt me geen probleem van bijkomende belasting voor de leerlingen gezien het surplus aan schooltijd in bewegingsactiviteiten zit en een deel van het werk dat nu thuis moet gebeuren in dit voorstel tijdens de uren zelfstandig werk op school kan uitgevoerd worden. Er is wellicht wel een probleem van bijkomende omkadering voor die twee lestijden meer, maar dit kan wellicht opgevangen worden door bredeschooltrajecten met samenwerking met partners uit de culturele en sportieve sector voor een aanvullende invulling van de ateliers en de bewegingsopvoeding.

Opvallend verschil met de huidige invulling is dat we geen (keuze)lestijden spenderen gedurende een volledig schooljaar aan vakken die een vooruitgeschoven studiekeuze inhouden: dus geen Latijn, economie, hout/bouw, voeding/verzorging, e.d. in een aanvullend lessenpakket. De diversiteit aan inhouden komt op een flexibele manier voor **alle** leerlingen aan bod in ateliers en zelfstandig werk (samen 14 lestijden in dit voorstel).